

DARE

Depolarisation Activism for
Resilient Europe

DARE to Care: Права ЛГБТКИА+ особа

Аутор: Ана Јанковић

Croatian Education and Development
Network for the Evolution of
Communication - HERMES
Croatia

Kreisau-Initiative

Kreisau Initiative e.V.
Germany

Open Communication
Serbia

TRANSFORM
Sweden

Western Balkans
Network
Bosnia-Herzegovina

Co-funded by
the European Union

Овај пројекат је суфинансиран средствима Европске комисије. Ставови и садржај наставних планова су искључива одговорност њихових аутора и не одражавају ставове Европске комисије или организација које спроводе пројекат. Европска комисија није одговорна за било какве последице које произлазе из поновне употребе ове публикације.

DARE to Care: Права ЛГБТКИА+ особа

О пројекту

Иницијатива 'DARE - Depolarization Activism for Resilient Europe' ('Активизам за деполаризовану и снажну (отпорну) Европу') покренута је са циљем стварања простора за критички приступ учењу и дијалог усмерен на младе и њихов активизам у подручју савремених изазова као што су поларизација, радикализација, ментално здравље и кршења људских права. Образовни материјали DARE пројекта настоје да ојачају активно грађанство и европске вредности и да промовишу и оснажују гласове младих и њихов грађански ангажман.

За више информација посетите интернет страницу пројекта: www.depolarisation.eu

Теме

- 'DARE to Care' (игра речи, 'Усуди се да бринеш') тема - увид у мотивацију младе особе и њену преданост да волонтира за одређени циљ којим доприноси напретку заједнице;
- Права ЛГБТКИА+ особа, са нагласком на пружање помоћи (правне, медицинске и психолошке) члановима ЛГБТКИА+ заједнице који су преживели насилне злочине из мржње.

Контекст

Људска права треба да буду једнака за све, али ЛГБТКИА+ заједница се свакодневно суочава са дискриминацијом, узнемиравањем или још горим појавама. Шездесет земаља широм света још увек има законе који криминализују хомосексуалност; само 2020. године убијено је 350 трансродних особа, а 83% ЛГБТ особа крије своју сексуалност. Инциденти мотивисани мржњом су значајно мање пријављивани и документовани у односу на инциденте у којима нема мржње као мотива.

Ова тема је важна за ученике јер подиже свести о различитим начинима на које могу да помогну ЛГБТКИА+ заједници, развију емпатију и разумеју кроз шта свакодневно пролазе.

Циљеви

→ подизање свести о дискриминацији и насиљу против припадника ЛГБТКИА+ заједнице;

→ развијање емпатије и свести о томе како људи могу да помогну онима који су дискриминисани;

→ стварање разумевања према разноликости људске сексуалности.

Исходи учења

На крају часа ученици ће моћи да:

- објасне проблеме са којима се припадници ЛГБТКИА+ заједнице сусрећу у друштву;
- анализирају и наведу која врста акције(а) може да се предузме како би се побољшао њихов положај и третман.

Материјал и опрема

лаптоп
 пројектор
 звучници
 интернет/Wi-Fi
 флипчарт папири и маркери за групни рад

Трајање

45 минута (један школски час)

Преглед активности на часу

Увод (10 минута)

На почетку питајте ученике да ли знају шта значи "ЛГБТКИА+".

(Напомена: погледајте таблицу испод, извор: <https://lgbt.ucsf.edu/glossary-terms>)

Лезбијка

Жена чија је примарна сексуална оријентација према особама истог пола.

Хомосексуалац/ка (геј):

Сексуална оријентација према особама истог пола.

Бисексуалац/ка:

Особа чија је примарна сексуална и емоционална оријентација према особама истог и других полова или према особама без обзира на њихов пол.

Transseksualac/ka:

Особа која живи у полу различитом од оног који јој је додељен при рођењу. Неке особе узимају хормонску терапију и/или се подвргавају операцијама, док друге не. Термин се понекад користи искључиво за означавање транс особа које се подвргавају операцији промене пола.

Квир (queer):

Може укључивати, али није ограничено на хомосексуалце, лезбијке, бисексуалне, трансродне, интерсексуалне и асексуалне особе. Овај израз има различита значења за различите људе. Неки га сматрају увредљивим, док га други користе у ширем смислу историје покрета за права хомосексуалаца.

Интерсполне особе:

Људи који без медицинске интервенције развију примарне или секундарне полне карактеристике које се не уклапају у друштвене дефиниције мушкарца или жене. Многе видљиво интерсполне особе лекари у раном детињству сакате како би полне карактеристике појединца биле у складу са идејом друштва о томе како би требало да изгледа нормално тело. Интерсполне особе су релативно честе, иако друштвено порицање њиховог постојања оставља врло мало простора за јавну расправу о интерсполним питањима.

Асексуалност:

Генерално је карактерише изостанак сексуалне привлачности или жеље за партнерском сексуалношћу. Асексуалност се разликује од целибата, тј. намерног уздржавања од сексуалне активности.

+

Знак "+" потврђује чињеницу да постоје и други полни и родни идентитети (пансексуалац, родно флуидан, би-знатижељан и други). То је такође шира ознака за укључивање и прихватање свих искустава.

Увод (наставак)

Након тога, наставник пита ученике да ли познају неке славне ЛГБТКИА+ особе. Ако нико не понуди одговор, наставник може да подели са ученицима информацију о процењеном броју људи који живе 'у ормару' - "Велика већина светске популације сексуалних мањина – процењује се око 83% оних који се идентификују као лезбијке, хомосексуалци/ке или бисексуалци/ке – своју оријентацију држе скривеном од свих или већине људи у својим животима." (Студија Школе јавног здравља на Универзитету Јејл из 2019., види: <https://medicine.yale.edu/news-article/the-global-closet-is-ogromna-vecina-svjetova-lesbian-gay-bisexual-population-hide-orientation-usph-study-finds/>). Наставник затим може да пита ученике за мишљење о томе зашто људи не воле да деле те информације. (Напомена: разлози могу да буду страх или одбацивање од стране пријатеља, породице; прогон; дискриминација итд.).

Наставник затим најављује да ће разред данас погледати филм о ЛГБТКИА+ активисти из Србије. Након пажљивог гледања филма ће уследити расправа о њему.

Гледање видео записа DARE to Care: Права ЛГБТКИА+ особа (5 минута)

Прикажите видео запис ученицима: <https://depolarisation.eu/sr/dtc-s/>

Кратка расправа о видео запису (10 минута)

Корисна питања за истраживање, разматрање и даље проучавање:

- Да ли вас је нешто у филму изненадило или заинтересовало?
- Које су главне ствари које Никола ради у својој организацији?
- Шта мислите, зашто су људи склони да дискриминишу особе другачије сексуалне оријентације, националности, религије, нивоа образовања или социо-економског статуса?
- Наравно, ученици могу и сами постављати питања о видео запису који су управо погледали.

"Брзо истраживање - Слагалица" - групни рад (20 минута)

Насумично поделите ученике у пет група (оптимално је 4 ученика по групи, иако је могуће и више или мање, по потреби). Свака група добија један лист флипчарт папира и маркере за израду презентације.

Дајте свакој групи по један задатак (изазов) са следеће стране. Групе имају 10 минута на располагању да расправе свој изазов и осмисле решење или одговор.

Након тога, групе представљају своје резултате (2 минута по групи), након чега остатак разреда поставља додатна питања, нуди предлоге и повратне информације.

"Брзо истраживање - Слагалица" - групни рад (наставак)

Прва група - Филозофска расправа

Задатак: Проучите ова три цитата и на папиру нацртајте олују идеја или мапу ума, анализирајући шта су аутори ових цитата желели да поруче:

Први цитат: "Једнакост је више од доношења закона. Борба се стварно добија у срцима и умовима заједнице, где се то стварно рачуна." – Barbara Gittings

Други цитат: "Још увек ме чуди да ико може да има било какав морални приговор на туђу сексуалност. То је као да неком говорите како да очисти своју кућу." (River Phoenix)

Трећи цитат: "Најбоља ствар код изласка из ормара је то што нико не може да те увреди говорећи ти оно што си им управо рекао." (Rachel Maddow)

Друга група - Дискриминација припадника ЛГБТКИА+ заједнице

Задатак: Брзо истражите на интернету који су најчешћи облици дискриминације припадника ЛГБТКИА+ групе у вашој земљи. (Шта мислите зашто се то догађа?)

Трећа група - Организације које пружају помоћ

Задатак: Брзо истражите на интернету које организације у вашој земљи пружају помоћ ЛГБТКИА+ особама (медицинску, правну, психолошку).

Четврта група - Шта појединац може да уради?

Задатак: Направите попис од три ствари које свака особа може да уради како би помогла ЛГБТКИА+ заједници (То може бити помоћ на личном нивоу, припаднику групе, или волонтирање у организацији која пружа помоћ.).

Пета група - Решавање сукоба

Задатак: Замислите да сведочите ситуацији у којој је ЛГБТКИА+ особа узнемиравана. Наведите три могуће реакције које би помогле.

Извори

- Пројекат DARE, наставни планови, додатни материјали и видео записи који се налазе на интернет страници пројекта: www.depolarisation.eu ili www.resilienteurope.eu
- "Да се зна" | Правна и психолошка помоћ ЛГБТКИА особама, интернет страница организације: <https://dasezna.lgbt/en/who-we-are/>

Адаптација активности за наставу на даљину

Све активности овог наставног часа се могу спровести и у облику расправе целог разреда, без групног рада, решавањем појединих задатака или питања кроз пленарну расправу (цео разред заједно).

Ова лекција се такође лако може прилагодити онлајн окружењу јер се већи део усредсређује на размишљање и разговор ученика. Групна активност треба да се одвија у собама за појединачне састанке, док се све остале активности одвијају у заједничком простору.

Оцењивање и евалуација

Иако се неки њени елементи односе на лако проверљиво разумевање и баратање појмовима, сврха ове лекције је ипак подстицање емпатије према одређеној групи људи - а то не би требало да буде предмет оцењивања или других стандардних облика вредновања. У идеалном случају, евалуација би требало да се усредсреди на акцију ученика која би могла да уследи након спроведене разредне активности - на пример, извођење једне од идеја за домаћи задатак

Идеје за домаћи задатак

- Прва идеја за домаћи задатак: Разговарајте о овом проблему са људима у свом окружењу. Ако су склони дискриминаторним примедбама, немојте да се расправљате са њима, већ покушајте да их саслушате и сазнате зашто верују или осећају оно што верују или осећају. Покушајте да се укључите у дијалог, а не у расправу. Касније представите у разреду шта сте сазнали - који су неки од узрока предрасуда људи према ЛГБТКИА+?
- Друга идеја за домаћи задатак: Пронађите локалну организацију која пружа помоћ и проверите да ли траже волонтере. Разговарајте са људима из те организације о својим искуствима из претходног домаћег задатка и питајте их која би они решења понудили и шта су научили као ЛГБТКИА+ активисти.